

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

POS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
IRÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 35/06

27 kwietnia 2006 r.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-423/04

Sarah Margaret Richards / Secretary of State for Work and Pensions

ODMOWA PRZYZNANIA EMERYTURY, W TYM SAMYM WIEKU CO KOBIECIE, TRANSSEKSUALISTCE, KTÓRA ZMIENIŁA PŁEĆ MĘSKĄ NA PŁEĆ ŻEŃSKĄ NARUSZA PRAWO WSPÓLNOTOWE

*Odmowa taka stanowi dyskryminację naruszającą dyrektywę wspólnotową w sprawie
równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.*

Na podstawie przepisów prawnych Zjednoczonego Królestwa obowiązujących przed kwietniem 2005 r. płcią osoby dla celów stosowania zasad obowiązujących w dziedzinie zabezpieczenia społecznego jest płeć wskazana w akcie urodzenia. W akcie urodzenia nie można dokonywać zmian, za wyjątkiem jedynie sprostowania błędów pisarskich lub oczywistych omyłek. W rezultacie transseksualiści, którzy poddali się operacji zmiany płci, nie mogą zmienić zawartej w ich akcie urodzenia informacji o płci.

Ustawa z 2004 r. o uznaniu płci (Gender Recognition Act 2004, zwana dalej „ustawą z 2004 r.”), która weszła w życie w dniu 4 kwietnia 2005 r. zezwala, pod pewnymi warunkami, na wydanie transseksualistom świadectwa uznania płci (Gender Recognition Certificate). Wydanie takiego świadectwa oznacza zmianę tożsamości płciowej danej osoby praktycznie dla wszystkich celów urzędowych, lecz nie ma skutku wstecznego.

W Zjednoczonym Królestwie mężczyźni mogą korzystać ze świadczenia emerytalnego w wieku 65 lat, natomiast kobiety w wieku 60 lat.

Sarah Margaret Richards przy swoich narodzinach w 1942 r. została zarejestrowana jako osoba płci męskiej. W związku ze zdiagnozowaniem dysforii płciowej, w maju 2001 r. poddała się operacji zmiany płci. W lutym 2002 r. złożyła ona wniosek o przyznanie świadczenia emerytalnego począwszy od dnia swoich sześćdziesiątych urodzin.

Secretary of State for Work and Pensions oddalił ten wniosek z uwagi na to, że został złożony ponad cztery miesiące przed osiągnięciem przez wnioskodawcę wieku 65 lat. S. M. Richards złożyła skargę na tę decyzję, a Social Security Commissioner rozpatrujący tę sprawę w wyniku odwołania od orzeczenia Social Security Appeal Tribunal zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z pytaniem, czy taka odmowa narusza przepisy dyrektywy wspólnotowej w sprawie równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego¹.

Trybunał przypomina najpierw, że prawo do tego, by nie być dyskryminowanym **ze względu na płeć** stanowi jedno z praw podstawowych osoby ludzkiej, którego przestrzeganie Trybunał musi zapewniać. Zakres stosowania wspomnianej dyrektywy nie może być zatem ograniczony tylko do dyskryminacji wynikającej z przynależności do jednej z płci. W istocie dyrektywa ta powinna również znajdować zastosowanie w przypadku dyskryminacji, które mają swoje podłoże w zmianie płci danej osoby.

Następnie Trybunał stwierdza, iż rozpatrywana w niniejszej sprawie nierówność traktowania polega na niemożności uznania nowej płci S. M. Richards, nabytej w następstwie operacji. W przeciwieństwie do kobiet, których płeć nie jest wynikiem takiej operacji, które mogą korzystać z emerytury w wieku 60 lat, S. M. Richards nie może spełnić jednego z warunków przyznania emerytury, tzn. warunku związanego z wiekiem emerytalnym. **Nierówność traktowania** spowodowaną zmianą płci **należy uznać za dyskryminację zakazaną na mocy dyrektywy**.

Trybunał oddala argument wysunięty przez Zjednoczone Królestwo, zgodnie z którym sytuacja ta wchodzi w zakres odstępstwa od postanowień dyrektywy zezwalającego państwu członkowskiemu na ustalenie różnego wieku emerytalnego dla mężczyzn i kobiet. Trybunał stwierdza, że to odstępstwo, które należy interpretować ściśle, nie obejmuje kwestii spornej w niniejszej sprawie.

W tych okolicznościach, Trybunał uznaje, iż **dyrektywa stoi on na przeszkodzie przepisowi odmawiającemu emerytury osobie, która zmieniła płeć męską na płeć żeńską, z uwagi na to, że osoba ta nie ukończyła 65 roku życia, podczas gdy ta sama osoba miałaby prawo do emerytury w wieku 60 lat, gdyby była uznana za kobietę w świetle prawa krajowego**.

¹ Dyrektywa Rady 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978 r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 1979, L 6, str. 24).

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe : CS, DE, EN, ES, EL, FR, HU, IT, NL, PL, SK

Pełny tekst wyroku znajduje się na stronie internetowej Trybunału
<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=PL&Submit=rechercher&numaff=C-423/04>

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę skontaktować się z
Ireneuszem Kolowcą

Tel. (00352) 4303 2878 Faks (00352) 4303 2053